

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 230:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og lov om Lønmodtagernes Dyrtdsfond. (Investeringsgrænser).

Af arbejdsministeren (Jytte Andersen).
(Fremsat 6/4 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Poul Erik Dyrland (S):

Vi skal have gang i det danske samfund. Det var et af de markante signaler, som regeringen udsendte, da den tiltrådte i begyndelsen af 1993. Flere investeringer, vækst og flere arbejdspladser var nogle af nøgleordene.

Der er grund til at konstatere, at der er kommet gang i økonomien. Stigningen i arbejdsløsheden er stoppet. Alle prognoser peger på, at beskæftigelsen vil stige, og at arbejdsløshedstallet vil falde. Virksomhederne ekspanderer, og der er behov for kapitaltilførsel. 30 mia. kr. i 1994 er et tal, der har været nævnt.

Den socialdemokratiske folketingsgruppe er derfor meget tilfreds med det forslag, vi nu behandler. Vi synes, at det er en glimrende idé, at en større del af de penge, der er opsparet i ATP og Lønmodtagernes Dyrtdsfond, investeres i danske arbejdspladser.

De ændringer, der foreslås, giver de to fonde mulighed for at investere yderligere ca. 13 mia. kr. i dansk erhvervsliv. Den socialdemokratiske folketingsgruppe fornægter ikke udenlandsk kapital, absolut ikke, men det virker lidt tosset, at danske virksomheder i forbindelse med aktieudvidelser har måttet gå over landegrænsen for at finde den nødvendige kapital, samtidig med at de to fonde besidder mængder af passiv kapital.

Det virker også uhensigtsmæssigt, når der har været eksempler på, at Lønmodtagernes Dyrtdsfond på grund af aktiernes stigende værdi er blevet tvunget til at sælge ud af sin aktiebeholdning for at overholde reglen om, at investeringerne skal være under 25 pct. af den samlede kapital.

Den socialdemokratiske folketingsgruppe deler helt de betragtninger, der er i lovforslaget, om de små og mellemstore virksomheders og Lønmodtagernes Dyrtdsfonds rolle i forhold til disse virksomheders kapitalbehov.

Der er grund til at bemærke, at Dyrtdsfonden gennem årene har spillet en positiv og aktiv rolle, når der har været behov for kapitaltilførsel til de ikkebørsnoterede virksomheder. Det er værd at konstatere, at Dyrtdsfonden faktisk har været dygtig til at investere. Faktisk er Dyrtdsfonden en af de fonde, der samlet set giver det bedste afkast på trods af, at man ofte stiller den såkaldte risikovillige kapital til rådighed.

Produktionen skal udvides. Nye produkter skal udvikles og markedsføres. Det er en af vejene til flere arbejdspladser.

Dyrtdsfonden har for længst sagt, at de gerne vil etablere flere udviklingselskaber, men det har man ikke kunnet på grund af 25 pct.-loftet.

Udvidelsen af de to fondes investeringsmuligheder har givet anledning til megen debat i den sidste måneds tid. Det er glædeligt at konstatere, at erhvervslivet tager meget positivt imod dette forslag. Håndværksrådet, Assurandør-Societetet, Finansrådet og i stribevis af markante erhvervsledere udtaler sig positivt om forslaget. Stort set er det kun Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Industri, der beklageligvis har reageret negativt på forslaget.

Det er mit håb, at også Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Industri i den sidste ende vil tage positivt imod den kapitalindsprøjtning, som deres medlemsvirksomheder har behov for.

På sædvanlig vis har vi været udsat for den mere ideologiske modstand imod en ændring af fondenes investeringsmuligheder. I særdeleshed har Venstre ikke overraskende reageret voldsomt negativt imod dette forslag. Ord som tvangsopsparing, fondssocialisme, mangel på demokrati osv. har føjet rundt i luften, ord, som reelt dækker over, at Venstre gerne så in-

[Poul Erik Dyrting]

vesteringerne i de hårdt tiltrængte arbejdspladser fra denne fond stoppet og fonden nedlagt.

Den socialdemokratiske folketingsgruppe konstaterer med tilfredshed, at regeringen er opmærksom på spørgsmålet om aktivitet, risikobetonede investeringer, demokrati og åbenhed omkring fondene. Derfor er vi tilfredse med, at regeringen nedsætter et udvalg, der skal se på disse forhold.

Alt i alt er der tale om et fremsynet forslag til gavn for dansk erhvervsliv og dermed investering i flere arbejdspladser, et forslag, der uden for disse mure bliver taget godt imod.

Det gør vi også i den socialdemokratiske folketingsgruppe, og vi støtter selvfølgelig forslaget.

Per Stig Møller (KF):

Vi står med et forslag, som skal lette mulighederne for dansk erhvervsliv for at få kapital fra de danske institutionelle investorer i stedet for fra udlandet. Det vil selvfølgelig være en fordel, at både vore store virksomheder og de små og mellemstore virksomheder får lettere adgang til kapital og kan se frem til en mindre renteburde end den, låntagning i udlandet kan medføre. Det vil ligeledes være et tilskud til opsvinget, at de ikkebørsnoterede selskaber kan få lettere adgang til at få tilført kapital.

I vores handlingsprogram »Vækst og Velstand« har vi jo netop anvist veje hertil også uden de udviklingsselskaber, regeringen vil støtte i det fremsatte forslag.

Vi har en struktur med privat oprettede og ledede virksomheder herhjemme, som har givet os en bred vifte af virksomhedstyper og sikret den danske eksportprofil, som vor velstand hviler på. Denne struktur skal ikke slås itu. Derfor har vi de grænser for de institutionelle investorers investeringer i virksomhederne, som regeringen nu finder for snærende. Det har Socialdemokratiet egentlig altid gjort. Socialdemokratiet har hele tiden ønsket mere styring af dansk erhvervsliv og anvender nu konjunkturer og investeringssituation til at udvide de offentlige investorers råderum i dansk erhvervsliv. 25 pct.-grænsen hæves til 35 pct., og 2 pct.-reglen udvides til 3 pct. med visse begrænsninger for den nye procent, som også skal gælde for livsforsikringsselskaber og tværgående pensionskasser, som vi jo ser senere på ugen.

Som begrundelse anfører regeringen bl.a., at ellers skal LD ud og sælge aktier for at holde sig under 25 pct.-grænsen. Der findes andre måder at løse dette problem på, bl.a. ved at støtte vores forslag om, at borgerne kan hæve deres indestående i LD, fordi forudsætningen for LD ikke længere eksisterer. Nu ønsker regeringen jo at fremme forbruget gennem f.eks. den ufinansierede skattelettelse og skrotningspræmien. Vores forslag har været og er bedre end disse.

Regeringens bekymring for de mindre virksomheder i dag forekommer hul i betragtning af de øgede byrder, skattereformen fra i fjor pålagde dem. Det ligner en klassisk socialdemokratisk knibtangsmanøvre. Først skal det private erhvervsliv svækkes, så rykker det offentlige og halvoffentlige ud med ambulance-tjenesten, hvorefter selvstændighedskulturen har fået endnu et gok, fordi Socialdemokratiet foretrækker offentligt styret virksomhed.

Hvis de institutionelle investorer nu skal have større råderum, er det vigtigt, at lønmodtagerne får større indflydelse. Man kan selvfølgelig godt lave afstemninger og valg, som regeringen overvejer at vi får et udvalg om, men den sikreste melding kommer fra det enkelte medlems egne handlinger, dvs. ved at stemme med fødderne. Det ligger der mest demokrati i. Vi skal jo ikke glemme, at den væsentligste opgave for disse investorer ikke er at spekulere, men at sikre pensionskapitalen bedst muligt. Fremtidens pensionister skal ikke opdage, at pensionen er væk, fordi der blev satset forkert. De skal altså have direkte indflydelse på anvendelsen af deres opsparing, og den får man kun ved personlig råderet.

Under førstebehandlingen af vores forslag meddelte Det Radikale Venstre, at det gerne ville være med til ændringer i denne retning ved f.eks. at tillade, at folk kunne tage deres LD-midler ud, men til gengæld binde dem et andet sted. Det var det radikale forslag.

Vi har foreslået, at de kunne tages ud alle sammen over to år, men vi tilkendegav under debatten, at vi gerne ville være med til at indskrænke retten til alle over 50 år, hvis det kunne bringe enighed. Vi har tilkendegivet, at vi også vil overveje at udvide 25 pct.-grænsen og 2 pct.-reglen, men altså under forudsætning af større mulighed for at stemme med fødderne.

[Per Stig Møller]

Vi er derfor forundret over, at regeringen uden forhåndsdrøftelser, uden indbydelse til forhandlinger, uden så meget som en åbning i retning af, hvad Det Radikale Venstre ellers bebudede, i dag fremsætter et forslag, som til forveksling ligner, hvad Socialdemokratiet alene har ønsket igennem årene.

Når denne yderst smalle flertalsregering ikke vil lytte til ønskerne fra anden side, end ikke til Det Radikale Venstres ønsker, har den altså besluttet sig til at mase sin vilje ned over Folketinget. Regeringen vil ikke forhandle, den vil ikke bevæge sig, når den en gang har besluttet sig.

Under den slags parlamentariske vilkår kan vi naturligvis ikke lægge stemmer til den socialdemokratiske politik. Vi kan kun undre os over, at de øvrige regeringspartier, som taler om samarbejde hen over midten, end ikke kan trække Socialdemokratiet hen til midten.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Det, der får mig til at bede om ordet, er hr. Per Stig Møllers bemærkninger i spørgsmålet om at satse forkert.

Er sandheden ikke, at afkastet til lønmodtagerne fra ATP-fonden er de bedst forrentede penge overhovedet i nogen dansk pensionsopsparing? Er sandheden ikke, at det afkast, som Lønmodtagernes Dyrtingsfond giver, er noget af det bedste afkast, nogen fonde i dette land – i hvert fald pensionsfonde – giver? Indicerer det her, at man omkring disse fonde satser forkert, og er det reelt ikke sådan, at når vi har disse fonde, når vi giver dem mulighed for at investere, så skal det selvfølgelig være på markedsvilkår og med den risiko, det indebærer, således at disse fonde selvfølgelig skal investere på lige vilkår med alle andre investorer i dette samfund?

(Kort bemærkning).

Per Stig Møller (KF):

Jeg har såmænd ikke sagt, de satsede forkert. Jeg har sagt, at folk må have lov til at vurdere, om de tror, der satses forkert.

Man har også satset på Hafnia for eksempel. Det var en forkert satsning, og det må så betyde, at borgere, der har deres penge låst dér, kan sige: Den tror jeg altså ikke går. Jeg tror, min pension forsvinder.

Jo større penge de kan placere, jo større er risikoen, og dér må det da være borgeren og ikke hr. Poul Erik Dyrland, der skal afgøre, om det er en forkert satsning.

Hvis man er så sikker på, at man satser godt – og det er rigtigt, at ATP og LD har givet et godt afkast, men det er slet ikke det, det drejer sig om – så beholder folk jo også deres penge i ATP og LD, og så kan man jo roligt følge vores forslag. Hvorfor i alverden skulle man ikke følge vores forslag eller Det Radikale Venstres forslag? Borgerne vil da handle fornuftigt. Hvis de synes, det er en sikker placering i LD og ATP, så bliver de jo dér.

Så er det jo også risikofrit at følge os. Det, der er muligt, er, at der kommer en lang række forkerte satsninger – det kan hr. Poul Erik Dyrland jo heller ikke afvise kan komme i fremtiden – og så skal borgerne have lov til at sige: Så placerer vi pengene anderledes. Men bliver det rigtige satsninger – og det håber jeg selvfølgelig på det gør – så vil borgerne lade pengene blive stående.

Den åbenhed fra hr. Poul Erik Dyrland er jeg meget glad for, og så lad os da lave et forlig om det!

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Hr. Per Stig Møller centrerer sig meget omkring det her med den enkeltes frihed, frihed til – som jeg underforstået hører det – at kunne trække sin opsparing ud af disse fonde, fordi man eventuelt skulle være utilfreds med de dispositioner, der foretages.

Hr. Per Stig Møller bruger udtrykket stemme med fødderne. Det kunne egentlig være interessant at høre nogle eksempler på, hvor pensionsopsparerne i dag kan komme til at stemme med fødderne. Er det sådan, at hvis man foretager en kapitalpensionsopsparing i Den Danske Bank eksempelvis, så kan man komme til at stemme med fødderne?

Det kan man måske nok, men vi har i hvert fald for ikke ret længe siden set et eksempel på, at småaktionærer i Den Danske Bank forsøgte at komme til at stemme med fødderne, hvis vi skal bruge det udtryk. For mig at se – og det fremgik faktisk af medierne – blev man totalt jordet i den sag.

Så det her med at stemme med fødderne, dækker det ikke over, at man reelt i bund og

[Poul Erik Dyrlund]

grund ikke ønsker, at disse fonde her skal investere? Er det ikke reelt det, det handler om?

Det synes jeg, at jeg kan høre imellem linjerne.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Jeg lyttede med interesse til hr. Per Stig Møllers indlæg, og jeg bliver nødt til at spørge, så jeg i hvert fald forstår det.

Når man ser på, hvad den konservative leder kørte frem med her for halvanden-to måneder siden: Nu skulle der virkelig være mulighed for at investere, også for de to fonde – så synes jeg, vi har hørt forfærdelig lidt fra den konservative ordfører til, om Det Konservative Folkeparti går ind for de tanker, som den konservative leder fremsatte. Det synes jeg kunne være interessant at få at vide i relation til forslaget her.

Jeg skal nok senere gøre rede for, hvad Fremskridtspartiet mener, men når vi nu er i ordførerrækken, så synes jeg, det kunne være interessant at få at vide, om De Konservative har ændret holdning. Man skulle ligesom lægge afstand til partiet Venstre, sådan forstod jeg det i hvert fald, for det var ligesom en klar markering, hvor De Konservative kom til at stå helt for sig selv, og det har Det Konservative Folkeparti lov til. At Fremskridtspartiet ikke er enige med dem i det, det er så noget andet, det gør jeg rede for senere, men jeg synes bare, det er helt fantastisk, at vi ikke hører noget.

Er det da noget helt andet, vi taler om i dag, end det, den konservative leder talte om for 3-4 uger siden?

(Kort bemærkning).

Per Stig Møller (KF):

Den konservative leders udsagn for nogen tid siden var en invitation til regeringen om at drøfte udvidelsen af kapitalen fra de institutionelle investorer, mod at – hvis der kom flere penge ind fra den side, det vil sige, hvis der blev satset mere fra den side – borgerne så også måtte have større mulighed for at stemme med fødderne.

Det var det, der var en invitation til, således at man kunne tage LD-forslaget, som vi har fremsat, og man kunne tage sine penge ud.

Det Radikale Venstre foreslog under den debat, at man kunne tage penge ud mod at binde dem et andet sted. Vi sagde, at det ville vi godt overveje. Vores melding til Socialdemokratiet var, at vi ville da gerne have dansk kapital i danske virksomheder, også på grund af renteforhold.

Derfor er det også forkert, hvad hr. Poul Erik Dyrlund siger, at vi skulle gå imod, at de kan investere. Vi vil gerne have, de kan investere. Men når der kan investeres mere, så er der også større risiko, og så må borgerne have større indflydelse på placeringen.

De ting hænger sammen, og dér er vi dybt skuffede over, at regeringen igen bare møver sig til rette indbyrdes. Det må også være svært at banke De Radikale på plads. Den slags plejer De Radikale ikke at kunne lide. Så det har nok taget sin tid, og så kan man altså ikke bevæge sig yderligere, når det nu er sket.

Så er det i øvrigt sådan, at man også inden for den private verden, pensionskasserne og bankverdenen, kan stemme med fødderne. Jeg har selv skiftet bank, fordi jeg var utilfreds med banken og dens rentepolitik, og det kan alle borgere gøre, men jeg kan ikke skifte Lønmodtagernes Dyrtidsfond, hvis jeg er utilfreds med dem.

Det har jo også for denne regering ligesom for den foregående regering været en af de ting, man ville: Det skal være lettere at skifte pensionskasse. Hvorfor skal det være lettere at skifte pensionskasse? Det er da selvfølgelig, fordi man ønsker at kunne få indflydelse på sin placering af sin pension.

Det eksempel med banken, hr. Poul Erik Dyrlund kom med, er et rigtig dårligt eksempel, for det viser kun, at med alle de afstemningsregler og repræsentantskaber og fora, man skal igennem, kan det være meget svært at få indflydelse. Dér har jeg meget mere indflydelse ved selv at kunne flytte mine penge.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg ventede selvfølgelig, at hr. Per Stig Møller ville komme med eksemplet. Selvfølgelig kan man trække sine penge ud af banken og flytte dem over i en anden. Det er jeg helt enig med hr. Per Stig Møller i, men giver det mere demokrati for den enkelte? Er situationen ikke den samme dér, hvor man flytter til, som hvor man kommer fra? Sådan ser jeg det da så ofte.

[Poul Erik Dyrting]

Så vil jeg i øvrigt gøre opmærksom på, at regeringen har sagt i forbindelse med fremsættelsen af dette forslag, at man er opmærksom på det her med de risikobetonede investeringer, demokratiproblemet, og derfor har regeringen nedsat et udvalg, som skal prøve at se på disse forhold og komme med nogle udtalelser om, om der kan demokratiseres mere rundt om disse fonde. Det synes jeg det er værd at bide mærke i.

Charlotte Antonsen (V):

Forslaget, vi behandler her, drejer sig om, at fondene i højere grad skal have lov til dels at investere i den enkelte virksomhed, dels generelt at investere i aktier, og det drejer sig om 13 mia. kr. ekstra, som fondene skal overtage af det private erhvervsliv.

Det er vi imod. Vi ønsker ikke at medvirke til et skridt i retning af fondssocialisme. Fondssocialisme er ligesom almindelig socialisme droppet i resten af verden, og vi ser ikke nogen grund til, at vi skal gå i den retning i Danmark. Jeg vil snarere sige tværtimod.

Jeg vil først gerne se på forslaget ud fra de kommende pensionisters synspunkt, for som det allerede er blevet sagt, er der her tale om tvangsdskrevne pensioner eller kommende pensioner, og dér er vi generelt optaget af, at de investeringer, der foretages for de kommende pensionister netop af deres pensionsmidler, ikke er alt for risikable. Og det er netop mere risikabelt at investere i private virksomheder, end det er at investere f.eks. i statsobligationer.

Man kan simpelt hen ikke tillade sig for os at se at foretage risikobetonede investeringer i det omfang for de tvangsdskrevne midler fra de kommende pensionister.

Vi ønsker på dette område valgfrihed, ligesom vi i øvrigt gør det på mange andre områder, nemlig at pensionisterne kan tage deres pension og placere den, hvor de har lyst, og hvor de føler sig mest trygge, hvor man måske foretager færrest risikobetonede investeringer. Lønmodtagerne skal selv bestemme, hvor pensionsmidlerne skal placeres.

Det, der lægges op til her, er en yderligere stavnsbinding af lønmodtagerne.

Jeg vil godt fremhæve én risikobetonet investering, som Lønmodtagernes Dyrtingsfond har foretaget, og det er jo netop Lønmodtagernes Dyrtingsfonds investering i Hafnia. Det viser

helt tydeligt, at der er risiko, når man placerer beløb i det private erhvervsliv, og den risiko kan man så godt tage som enkeltperson, men man kan ikke tillade sig at gøre det på andres vegne, når disse andre ikke har en mulighed for at tage deres penge og flytte dem et andet sted hen.

Dér kunne det i øvrigt i denne diskussion være interessant at høre, hvad pensionsopsparene siger til dette forslag, og spørgsmålet er, når vi nu tager dette ekstra skridt i retning af fondssocialisme, om man så ikke fra regeringens side burde iværksætte en undersøgelse af, hvad pensionsopsparene i de to fonde ønsker, om de er enige i dette skridt, eller om de er uenige.

Regeringen henviser i sit forslag til, at årsagen til forslaget er, at det tyder på, at der er kapitalmangel. Kan det dokumenteres? Er aktiekurserne faldet som tegn på, at der er kapitalmangel? Det mener vi ikke i Venstre er tilfældet.

Så henviser hr. Poul Erik Dyrting til, at arbejdsløsheden vil falde. En stor del af den arbejdsløshed, der falder, er jo statistisk på den måde, at det er mennesker, der går på orlov. Så registreres de ikke længere som arbejdsløse. Det kræver ikke nye investeringer i erhvervslivet, at nogle går på orlov.

Dér vil jeg så i øvrigt sige med hensyn til argumentationen om, at det skulle være, fordi der er kapitalmangel, at så ville forslaget faktisk være endnu værre, for hvis der var tale om, at virksomhederne ikke kunne få kapital andre steder, og at man så tillod, at fondene kom med nogle midler til virksomhederne, så ville virksomhederne jo netop blive afhængige af fondene. Det er vi nervøse for, det er netop fondssocialisme. Så hvis der var kapitalmangel, så ville vi være gået imod forslaget i endnu kraftigere vendinger.

Jeg har også meget svært ved at forstå, især at Det Radikale Venstre støtter dette forslag. Det er et skridt i retning af mere fondssocialisme, og jeg kan ikke se nogen saglig begrundelse – slet ikke i bemærkningerne til lovforslaget – for, at det skulle være et forslag, der bør nyde fremme på nuværende tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrting (S):

Jeg forsøgte under fru Charlotte Antonsens

[Poul Erik Dyrting]

indlæg at tælle, hvor mange gange fru Charlotte Antonsen brugte ordet fondssocialisme. Det lykkedes mig ikke helt at følge med.

Men den 7. marts læste jeg med interesse i dagbladet B.T. udtalelser fra en kendt, markant konservativ politiker, medlem af Tinget, hr. Per Tærstøl, og han bruger ordet betonliberalisme om at afvise pensionspenge. Det synes jeg fru Charlotte Antonsen skulle spekulere en lille smule over.

Så kommer vi ind på begrebet tvangsudskrevne pensioner. Så vidt jeg erindrer, er det sådan, for så vidt angår ATP-fonden, at ATP-ordningen er opstået på baggrund af nogle aftaler på arbejdsmarkedet, hvor man i sin tid efterfølgende lovgav for at sikre alle lønmodtagere på dette område. ATP-fondens fundament er faktisk aftaler og ikke tvang overhovedet.

Man taler om, at pensionisterne selv skal bestemme. Det er jo altså sådan – hvis vi skal tale om Lønmodtagernes Dyrtingsfond – at i det øjeblik man bliver efterlønsmodtager eller pensionist, så kan man hæve sine penge. Det kan man for så vidt den dag, man fylder 60 år, uanset om man er pensionist, efterlønsmodtager eller i arbejde.

Jeg skal som en sidebemærkning lige indskyde, at ikke ret mange af de mennesker, der er i arbejde over 60 år, har ønsket at trække deres penge ud af Dyrtingsfonden, fordi de selvfølgelig synes, de er godt og sikkert placeret. Det er jo rigtigt, at når man taler om investeringer, er der tale om risiko. Det er der også, for så vidt angår min kapitalpension. Jeg har også haft minus på min kapitalpension på investeringerne. Det er den risiko, man nu engang løber, når man investerer.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Det, der kalder mig op, er også udtrykket fondssocialisme. En gang imellem har jeg det sådan, at jeg ligefrem synes, det er røster fra graven, der kan få sig selv til at sige sådan.

Nu ved jeg, at mange Venstrefolk kender landet USA – har været der – og har de trådt rundt på New Yorks gader og stræder og kigget sig lidt omkring, så vil de have oplevet, at over halvdelen af virksomhederne i New York simpelt hen ville gå ned med flaget, hvis lønmodtagerne trak deres pensionsmidler ud af

dem. Det gør lønmodtagerne selvfølgelig ikke, for de er interesserede i, at der er arbejdspladser.

Men jeg vil da godt spørge fru Charlotte Antonsen: Sig mig lige engang, hvor meget fondssocialisme der er i USA, for dér har man nogle pensionskasser, der siger sparto til, hvad vi overhovedet kunne drømme om at have her i Danmark og i øvrigt andre steder.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Hr. Poul Erik Dyrting henviser til en artikel, hvor modstand mod dette lovforslag bliver betegnet som betonliberalisme. Betonliberalist har jeg ikke noget imod at blive kaldt, blot jeg ikke bliver kaldt betonsocialist.

Fru Lilli Gyldenkilde henviser til USA. Som fru Lilli Gyldenkilde også selv sagde i sit indlæg, er der flere pensionskasser, pensionsfonde i USA, og vi har ikke i Venstre som udgangspunkt noget imod, at penge fra fonde bliver placeret i erhvervslivet. Det, der er vores helt centrale krav, er, at den enkelte lønmodtager kan vælge en anden kasse, hvis vedkommende ønsker det. Det er det centrale, altså det, at man kan vælge fra, hvis man finder, at den pågældende fond ikke har forvaltet midlerne godt nok.

Vi forstår simpelt hen ikke argumentationen imod denne valgfrihed, for som hr. Poul Erik Dyrting sagde tidligere i debatten, er det sådan, at forrentningen hos ATP og LD er pæn. Den ligger pænt i forhold til andre, der investerer penge.

Så hvad er begrundelsen for ikke at tillade, at lønmodtagerne selv placerer pengene, hvor de har lyst, for jeg tror faktisk – således som hr. Per Stig Møller også har været inde på – at mange nok ville vælge at lade deres penge stå i ATP eller i LD.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Det er nu ikke, fordi jeg tror, det overhovedet vil anfægte fru Charlotte Antonsens argumentation, at jeg kan fortælle hende, at med hensyn til lønmodtagernes pensionsfonde i USA kan man heller ikke flytte rundt på sine penge, ligesom man vil. Jeg er også optaget af, at lønmodtagerne får mere indflydelse på, hvordan pengene investeres, og den slags ting. Det synes jeg er vigtigt; men efter SF's mening

[Lilli Gyldenkilde]

skal man ikke uden videre kunne trække lønmodtagernes penge ud og trække gultvæppet væk under de forskellige virksomheder, som man har investeret mange penge i. Det kan man heller ikke i USA, for det ville jo være fuldstændig vanvittigt, hvis man kunne det. Men det anfægter nok ikke fru Charlotte Antonsen.

Jeg vil godt sige, at principielt er det jo sådan, at med de liberaliseringer, der er sket igennem de seneste mange år, kan pensionskassamidler fra Tyskland og fra Sverige – for bare lige at nævne vore nærmeste naboer – frit investeres i virksomheder i Danmark; man kan såmænd frit opkøbe hele virksomheder, hvis det er det, man vil. Og mig bekendt har Venstre og De Konservative efter mit bedste skøn været nogle af de fremmeste fortalere for, at man skulle liberalisere kapitalen, så den kunne flytte hen, hvor den ville.

Anderledes er det med lønmodtagernes egne penge i Danmark: Der skal man sandelig passe på, at de ikke bliver investeret ret meget i danske virksomheder. Det er efter min bedste mening noget af det mest selvmodsigende, der findes! Og jeg ved godt, at vi jo skal passe på pensionisternes penge; men det er de, der bestyrer disse penge, jo til enhver tid også interesserede i at gøre.

Når det er sagt, vil jeg godt sige – og deri ligger selvfølgelig, at vi gerne have set, at man havde åbnet yderligere op, for vi synes egentlig, det ikke er så langt, man er gået her – at det da er i en rigtig retning, man går; så det vil vi godt være med til i SF.

Vi er ret optaget af det, der står i arbejdsministerens skriftlige fremsættelse, nemlig at der er behov for at tilskynde til mere demokrati og åbenhed omkring investeringsmulighederne osv. Vi har jo netop gentagne gange stillet forslag i Folketinget om, hvordan man får skabt demokrati omkring disse penge, og hvordan man får lønmodtagerne til at spille med om deres egne penge, så det ikke er nogle, som de opfatter som fagforeningspampere – undskyld udtrykket, men det er jo sådan, de bliver opfattet – der skaller og valter med dem. Der er vi altså ret optaget af, hvordan vi får skabt et demokrati, hvor folk selv kan spille lidt mere med; det vender vi tilbage til i en forespørgsel inden længe.

Jeg kan se, at tiden iler, så jeg kan ikke gå mere ind i det nu; jeg vil blot sige, vi er meget optaget af det udvalg, som arbejdsministeren vil nedsætte, og i den forbindelse går jeg ud fra som givet, at der vil blive en ordentlig kønsfordeling i det. Når jeg tænker på, hvordan disse lønmodtagerkasser – ATP, og hvad de hedder alle sammen – ser ud, kan jeg huske, at jeg i 1991 spurgte om dette og fik at vide, at der i Lønmodtagernes Dyrtingsfonds bestyrelse er 18 mænd og tre kvinder og i forretningsudvalget tre mænd og én kvinde, og det ser jo efter min bedste mening helt skævt ud. Der bør være nogle flere kvinder med. For det første bliver demokratiet rigere og smukkere af det. For det andet er vi selvfølgelig optaget af, hvem der kommer til at sidde dér. Er det de sædvanlige fra de etablerede virksomheder og det etablerede system, eller vil ministeren forsøge at lade tusind blomster blomstre? Og hvor finder vi nogle idémænd og -kvinder, nogle, der kan tilføre noget nyt til hele denne debat, som vi trænger til? For det er jo rigtigt – selv om De Konservative mener noget andet end SF på dette område – at vi vel leder efter, hvordan vi får sikret medindflydelse og medansvar for lønmodtagernes penge. Det mener jeg ikke man gør ved bare at sige, at pengene skal kunne flyttes et andet sted hen, således som De Konservative foreslår; jeg synes, at der må kunne findes andre modeller. Derfor er det lidt spændende, hvem der bliver anbragt i det udvalg.

Vores indstilling er selvfølgelig afhængig af, om vi kan få lidt indflydelse på lovforslaget – det må vi jo se på ved den endelige behandling af det – men vi er forholdsvis positive over for forslaget, for det går i den rigtige retning.

(Kort bemærkning).

Per Stig Møller (KF):

Fru Lilli Gyldenkilde spørger, hvorfor vi dog er så bange for at lade disse investorer investere. Det er vi slet ikke bange for; vi har netop før påske offentliggjort vores program for, hvordan vi skaber vækst og velstand og flere arbejdspladser – også efter år 2000 – og det er netop ved, at der bliver investeret mere. Vi skriver på side 30, at institutionelle investorer skal have bedre muligheder for at investere aktivt; men samtidig siger vi, at private også skal have bedre incitamenter til at investere

[Per Stig Møller]

aktivt. Det, vi kan konstatere, er, at regeringen gennem skattereformen og den skærpede aktieavancebeskatning har svækket de private investorer. Det er rigtigt, for afkastet af aktier bliver nu beskattet hårdere end afkastet af obligationer, og det fremmer ikke investeringslysten. Derfor har man altså svækket det private incitament, og vi kan altså ikke gå ind for, at man hele tiden svækker de privates placering i erhvervslivet og så samtidig styrker de store fondes. Vi ville begge dele: øge mulighederne for fondene, men også øge de privates investeringsmuligheder. Det sidste mangler jo. Og derfor har vi sagt: Vi må i hvert fald sørge for det samme, som SF var inde på: at man har større råderet.

Poul Nødgaard (FP):

Det vil nok være mest rigtigt, at jeg først giver udtryk for, at vi i Fremskridtspartiet bestemt ikke er begejstrede for dette lovforslag. Og hvis det skal gennemføres – og det skal det jo nok, når det er regeringen, der fremsætter det – synes jeg, det skal følges op af en masse følgelovgivning. I den forbindelse vil jeg godt fremføre som noget væsentligt fra vores side, at der skal ske en såkaldt demokratisering både af Lønmodtagernes Dyrtingsfond og af ATP, f.eks. efter et urafstemningssystem – det må jo være vand på Socialdemokraternes mølle – således at de mange mennesker, der har penge stående i ATP og i Lønmodtagernes Dyrtingsfond, i meget, meget højere grad end nu bliver inddraget i beslutningsprocesserne. Nu skal jeg ikke rode op i den diskussion, Socialdemokratiet i de seneste dage har haft med hensyn til de »mange kasketter«; men sagen er jo den – det kan vi ikke komme uden om – at netop inden for dette system, ATP, Lønmodtagernes Dyrtingsfond osv., sidder der en hel masse mennesker med forskellige kasketter på, som har andre kasketter på forskellige andre steder, og dér synes jeg nok det var noget for specielt Socialdemokratiet at få ryddet op i.

Der er også noget andet, jeg vil fremføre, og som vi drøftede indgående i vores folketingsgruppe tidligere i dag, og det er, at hvis man vil gøre det, som lovforslaget her lægger op til, synes jeg, man samtidig skulle sige til de mennesker, der har penge stående de to steder – og det er jo mange, og man ved, hvem det er, ud fra CPR-numrene – at de har selvfølgelig fri

mulighed for at flytte pengene til et andet pensionsystem, når nu vi laver afgørende om på den måde, som man kan investere kapitalen på.

Læg mærke til, at den forhøjelse fra 2 til 3 pct., som fremgår af bemærkningerne, jo betyder, at Lønmodtagernes Dyrtingsfond kan placere op til 300 mio. kr. mere i en enkelt virksomhed bare ved denne udvidelse fra 2 til 3 pct.! Det er jo ikke småpenge, vi taler om.

I øvrigt vil jeg sige om forslaget, at jeg egentlig er forbavset over, at det er så kortfattet og i realiteten så dårligt underbygget, som det er – ikke fordi vi skal skrive os selv helt ihjel her i Folketinget, men jeg må sige, at det jo er et meget, meget omfattende forslag, der medfører meget store indgreb, også over for lønmodtagerne. Det er utroligt, at det har kunnet skrives på så lidt plads – ja, det kunne næsten have været skrevet på en serviet; mere står der ikke i det forslag inklusive bemærkningerne. Så jeg finder, at det langt fra er dybtgående nok, og derfor mener jeg, at der må kigges nærmere på det. I den forbindelse glæder jeg mig så over, at det ikke er sådan et hasteforslag som det, vi behandlede for et øjeblik siden. Det er altså et forslag, hvor vi i det næste par måneder kan få den fornødne tid til at prøve at se, om vi på forskellig vis kan få det forbedret. Men jeg kan nok allerede nu sige, at hvis det får den form, som det har her – og det vil altså sige, hvis ikke Socialdemokratiet og regeringen er indstillet på at lave en følgelovgivning på de områder, jeg her har nævnt – så skal man altså ikke regne med, at Fremskridtspartiet vil støtte lovforslaget.

Disse var ordene: få, men velmente.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg kan sige til hr. Poul Nødgaard, at Socialdemokratiet ikke umiddelbart er indstillet på at lave nogen følgelovgivning. Men i forbindelse med det udvalgsarbejde, der nu kommer i gang vedrørende demokratiseringen, risikovurderingen osv., er vi selvfølgelig indstillede på, at hvis udvalget kommer med nogle meldinger, vil disse meldinger i hvert fald blive seriøst overvejet i partiet. Lad os se, hvad det kommer med. Det var det første, jeg ville sige.

For det andet kunne jeg egentlig godt tænke mig at spørge hr. Poul Nødgaard, om det er

[Poul Erik Dyrting]

sådan, at vi nu skal til at have urafstemninger. Kan jeg også få indført urafstemning i Den Danske Bank, hvor jeg har min kapitalpension? Er det også det, vi skal i andre pensionsopsparingsystemer? Skal vi have urafstemninger hele vejen rundt? Hvad mon de siger til det i bestyrelsen i Den Danske Bank, hvis vi skal over på den galej?

Jeg vil i øvrigt sige: Jeg har ikke nogen akademisk uddannelse, men jeg har egentlig taget imod dette forslag med stor tilfredshed, for jeg synes, det præcis udtrykker det, som sagen handler om.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Hvert år ved nytårstid tror jeg også hr. Poul Erik Dyrting modtager masser af opgørelser fra banker, sparekasser og lignende, og jeg kan ikke se, at der skal nogen stor videnskab til – netop fordi man præcis ved, hvem det er, der har penge de to steder – for at sende en sådan blanket ud til en såkaldt urafstemning. Så jeg synes simpelt hen, det er udtryk for den typiske måde, Socialdemokratiet skøjter uden om problemerne på, når man siger, at det ikke kan lade sig gøre. Og jeg kunne godt lide at vide, om danske lønmodtagere er enige med hr. Poul Erik Dyrting i det, han her har sagt. Jeg er faktisk lige så sikker som amen i kirken på, at masser af socialdemokrater ville vende sig imod den tale, hr. Poul Erik Dyrting lige holdt for et øjeblik siden.

Inger Marie Bruun-Vierø (RV):

Det Radikale Venstre er tilfreds med det foreliggende lovforslag, der nu muliggør, at opsparing fra lønmodtagere i større omfang end hidtil kan bidrage til virksomhedernes kapitalforsyning.

Jeg synes, det er væsentligt, at vi hæfter os ved dette. Vi tror, ATP's og Lønmodtagernes Dyrtingsfonds nye investeringsmuligheder i aktier vil udgøre en så væsentlig kapitalindsprøjtning, at det både vil betyde nye arbejdspladser og bidrage til at fremme nødvendige omstillingsprocesser i erhvervslivet.

I den forbindelse er det vigtigt, at det også bliver muligt at købe noterede aktier. Det vil især kunne gavne små og mellemstore virksomheder.

Erhvervslivet er, så vidt jeg er orienteret, også yderst tilfreds med dette lovforslag. Det mangler nemlig den kapital, der her bliver frigjort.

Og til sidst – som et lidt skævt svar til hr. Per Stig Møller, det indrømmer jeg – skal det fra radikal side bemærkes, at vi ser frem til resultatet af det udvalgsarbejde, regeringen vil sætte i gang, og mulighederne for større medlemsindflydelse, demokrati og åbenhed i forbindelse med de udvidede investeringsmuligheder.

Det er vigtigt for Det Radikale Venstre, at der nu for alvor tages hul på denne problemstilling.

I øvrigt ser vi frem til en konstruktiv udvalgsbehandling af lovforslaget og håber på, at der kommer flere med.

Ole M. Nielsen (KRF):

Det skal gøres kort, men jeg synes alligevel, det er utroligt, at Venstres ordfører, fru Charlotte Antonsen, kører frem med det med – hvad er det nu det hedder? – fondskapitalismen. Det blev ellers sagt meget ofte, og så har jeg alligevel glemt det. Det må være, fordi det er sidst på dagen.

Jeg synes, det er helt grotesk, og jeg kender også eksemplerne fra USA, som jo er kapitalismens højborg, og hvor det i høj grad er fonde, fagforeninger og pensionskasser, der ejer aktier i virksomhederne. Og det system, de har derovre, kaldes da vist ikke socialisme.

ATP og LD leverer stabil og endda tålmodig kapital, der ikke blander sig i virksomhedernes drift. Det er ikke folk, der sælger deres aktier i utide, fordi det går lidt op eller lidt ned. Fondene støtter erhvervslivets tunge drenge på deres bestyrelsesposter. Det kunne måske være ønskeligt med lidt mere spredning i den personkreds; men det er jo en helt anden sag.

Jeg synes, det er rimeligt, at ATP og LD får udvidet deres rammer for aktive investeringer og ikke kun passive – til gavn ikke blot for de børsnoterede selskaber, men i høj grad også for de mindre, unoterede selskaber. Det finder vi at der er stort behov for.

Vi er selvfølgelig også tilhængere af, at der sker en demokratisering af disse fondes virksomhed. Det arbejde, der skal ske dér, kan vi kun være interesserede i.

Jeg skal i øvrigt hilse fra CD og sige, at de tilslutter sig forslaget.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Der er meget, der tyder på, at hverken hr. Per Stig Møller eller fru Charlotte Antonsen er helt ajour med erhvervslivets holdning til de penge, som vi her snakker om, nemlig lønmodtagerpenge.

Det er faktisk regeringens og den almindelige, brede befolknings indtryk, at virksomhederne er mindst lige så glade for den kapital, de kan få fra ATP-fonden og LD-fonden. Og de, som er aktionærer i de to fonde, er oven i købet lige så glade, for det viser sig faktisk, at der er en overordentlig god forrentningsprocent af både LD-penge og ATP-penge. Dette fjendebillede er jo altid meget klart og præcist formuleret af fru Charlotte Antonsen – man kommer i hvert fald helt ajour med, hvem der er for, og hvem der er imod, og jeg synes sådan set, det er lige slemt at være beton*socialist* som at være beton*liberalist*. Regeringen og regeringspartierne befinder sig faktisk i den virkelige verden, hvor man forholder sig fornuftigt til tingene, og fabler ikke om – undskyld, jeg siger det på den måde – fondssocialisme eller fondsliberalisme. Det er jo ikke almindelige danske ord. Det er det måske i ungdomsorganisationerne og den slags steder, og det var det for mange år siden, men det er det jo ikke mere. Men det er jo altid rart at få poleret sit fjendebillede, og det får man altid, når fru Charlotte Antonsen er på talerstolen.

Igen vil jeg sige, at der faktisk er tale om ganske fornuftige investeringer, og at der ikke på nogen måde er tale om – det kan man selvfølgelig altid diskutere, om der burde være – at disse investeringer i det danske erhvervsliv på nogen måde er styrende i forhold til virksomhedernes udvikling; det er kapital på samme måde som al mulig anden kapital.

Fru Charlotte Antonsen spurgte, om der er kapitalmangel. Det kan man sådan set ikke sige at der er, for bankerne er efterhånden ved at blive mere risikovillige. Men det er jo altid et spørgsmål om, hvad kapitalen koster, om det er dyr kapital, man får i en virksomhed, eller det er mindre dyr kapital; det er jo altid et spørgsmål om udbud og efterspørgsel. Men jeg vil da medgive, at lige nu ser det ikke ud, som om der er kapitalmangel som sådan.

Hr. Per Stig Møller mente vist nok, at det ikke gjorde så meget, at man solgte ud af aktierne. Jeg er ikke sikker på, at det danske er-

hvervsliv, som har aktier på markedet, ville synes, det var en god idé at kaste et meget stort udbud af aktier ud på markedet, for det ville under alle omstændigheder påvirke markedet i negativ retning. Så heller ikke her tror jeg der er helt ajourføring med, hvad erhvervslivets opfattelse som helhed er – nu tænker jeg ikke kun på hovedorganisationerne, vil jeg sige – med hensyn til disse penge.

Jeg vil godt takke fru Lilli Gyldenkilde meget varmt – det fik jeg jo ikke gjort før, så det vil jeg så godt gøre nu – og sige, at jeg tror, det er rigtigt – det har andre også været inde på – at vi kigger på, hvad det er for en demokratisering, vi kan løse op for i forhold til disse fonde. Det er jo også baggrunden for, at der er blevet nedsat et udvalg. Udvalget har måske nok en lidt formel sammensætning lige nu, men det betyder jo ikke, at man ikke kan lade sig inspirere osv. Det er nedsat af regeringen, skal jeg lige sige. Det fremgår måske ikke så præcist af lovforslaget – det vil jeg godt medgive – men det er nedsat af regeringen. Men det betyder ikke, at vi ikke skal prøve at slå antennerne ud og få bidraget med så megen både ligestilling og kreativitet som muligt – det hænger jo i virkeligheden i nogen grad sammen – i det udvalg.

I den forbindelse vil jeg også sige, at jeg er enig i fru Lilli Gyldenkildes opfattelse af, hvordan de styrende organer i LD og ATP er, og medgive, at der er en mangel på kvinder. Det er jeg sådan set også selv meget optaget af, og derfor har jeg også afvist umiddelbart at godtage de indstillinger, der ligger på mit bord både fra lønmodtagerside og fra arbejdsgiverside, for de afspejler altså ikke det samme ønske, som vi har her i Folketinget om en bedre kønsfordeling i disse fonde, og der står et par pladser tomme af samme grund.

Til hr. Poul Nødgaard, som taler om socialdemokratiske kasketter – hvordan det kommer ind i denne sammenhæng, fortøner sig lidt i tågen, men det kan være min fejl – vil jeg sige: Forskellen på, hvordan man håndterer de mange kasketter, kan jo tydeligt ses deraf, at vi i Socialdemokratiet faktisk gør noget ved det, når folk har for mange kasketter på. Hvis man nu gjorde det samme i forbindelse med de ganske få håndfulde af mennesker, der i virkeligheden styrer det danske erhvervsliv og den danske kapital- og pengeverden, så ville der jo

[Arbejdsministeren]

ske noget: så ville der ske en betydelig demokratisering af den måde, vi tilrettelægger vores penge- og kapitalpolitik på. For her er der jo vitterlig tale om meget få mennesker, der har ganske mange kasketter på, og det vil vi ikke acceptere i Socialdemokratiet, og det er derfor, vi gør op med folk, der har mange kasketter på.

Så undrer det mig, at vi lige præcis fra Fremskridtspartiet hører beklagelser over, at det er et lille forslag. Jamen det er jo ikke antallet af papirer, der er afgørende for beslutningsprocessen som sådan; det afhænger vel dybest set af, hvad der står. Og vi vil gerne i Arbejdsministeriet bidrage til en afbureaukratisering og færre papirer, og det har jeg da sådan set også haft indtryk af at Fremskridtspartiet var optaget af: at vi ikke skulle have nogen papirtigre her i Folketinget. Så vi har faktisk anstrengt os for at skrive det, der var væsentligt og betydningsfuldt, og det, der gav den rigtige retning.

Jeg vil godt sige tak til fru Inger Marie Bruun-Vierø og til hr. Ole M. Nielsen, som også på CD's vegne kunne tilslutte sig forslaget.

Jeg ser frem til, at vi får en bredere tilslutning, end tilfældet er lige nu, selv om den er mere end bred nok til, at forslaget kan komme igennem i Folketinget. Jeg synes helt ærligt, at med de meldinger, der tidligere er kommet fra den konservative formand, hr. Engell, burde der være mulighed for nogle punkter, hvor vi kunne mødes. Og jeg vil da godt sige, at der ikke er noget, der er lukket af i forhold til dialogen og diskussionen, og jeg ser da frem til, at hr. Engells udmeldinger også kan blive omsat i konstruktivt politisk arbejde.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg er jo glad for arbejdsministerens varme tak til SF, men jeg er ærlig talt noget paf over at stå med et forslag fra den 6. april, hvor der i fremsættelsestalen står:

»Med henblik herpå« – det drejer sig om mere demokrati og åbenhed omkring investeringsmulighederne – »er det regeringens hensigt at nedsætte et udvalg.«

Det kan jeg altså kun læse, som om det er regeringens hensigt at nedsætte et udvalg; jeg kan ikke læse det, som om der er nedsat et udvalg. Så jeg mener simpelt hen, at man for en anden gangs skyld bør lave bemærkningerne om. For det er klart, at jeg har talt ud fra, at jeg

har ment, at der var mulighed for at få indflydelse på dette udvalg og dets sammensætning. Men jeg kan jo godt se, at det har fortonet sig med det, der er blevet sagt her – medmindre man kan få lidt indflydelse på de tomme pladser. Men det kan man vel ikke, for jeg kan høre, at det igen er det etablerede system, der skal diskuteres, hvordan man kommer uden om det etablerede system og får lavet noget nyt og noget andet, og det siger det etablerede system meget sjældent ja til. Og det ærgrer mig, at man ikke tager nogle idémænd og -kvinder med, som måske kunne have lidt andre ideer end de etablerede. Det er lidt ærgerligt, men nuvel, lad os nu se videre på det under udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg var glad for ministerens erkendelse af, at dette forslag ikke skyldes, at der er kapitalmangel i det private erhvervsliv. Dermed står tilbage, ikke alene at fremsættelsen er lidt forkert – for dér skriver ministeren faktisk, at man ønsker at styrke adgangen til langsigtet risikofrivillig egenkapital, så man kan fremme fornyelse og konkurrencekraft, men den fornyelse og konkurrencekraft kan vi altså godt få på det eksisterende kapitalmarked – men også at det blot er et ideologisk felttog.

Med hensyn til erhvervslivets holdning har jeg her en leder fra bladet Dansk Industri, og dér siger formanden for Dansk Industri:

»ATP og LD må derfor højst investere 25 pct. af deres opsparede formue i aktier. Den begrænsning har industrien ikke på noget tidspunkt ønsket at røre ved.«

Så i hvert fald den del af industrien, der er medlem af DI – og det er jo en ret stor del, i hvert fald af de største virksomheder – er altså imod dette forslag. Så dér mener jeg ikke ministeren har ret i sin tro på, at erhvervslivet nok ønsker dette – eller hvordan ministeren nu formulerede det.

Med hensyn til, at der så i pressen har været enkeltvirksomheder, der er stået frem og har sagt, at de var glade for penge fra ATP og LD, vil jeg gerne bede ministeren bemærke, at de pågældende virksomheder allerede i dag har store beløb fra henholdsvis ATP og LD. Og hvem ville så som direktør for en sådan virksomhed stå frem og sige noget negativt om sine

[Charlotte Antonsen]

store investorer? Så det par meldinger, der er kommet fra erhvervslivet, mener jeg altså ikke dækker resten af erhvervslivet. Det mener jeg faktisk har en helt anden baggrund.

(Kort bemærkning).

Per Stig Møller (KF):

Jeg skal blot kvittere for ministerens åbning over for hr. Engell: Ministeren var meget glad for, at hr. Engell havde vist sig åben over for at komme længere i forbindelse med dette lovkompleks. Men jeg må sige, at jeg ganske savner åbenhed fra regeringen; den kom først i dette øjeblik fra ministeren. Så jeg ser spændt frem til, om man så vil åbne sig over for vore forslag; så kan vi godt finde ud af noget, men ellers kan vi ikke.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det må være dejligt at være fru Charlotte Antonsen, som så skrækkert kan læne sig op ad en leder i Dansk Industris tidsskrift og så tro, at man dermed kan dække hele den danske industri ind; det må være dejligt at være så sikker. Vi er ikke så sikre på dette; vi er faktisk temmelig sikre på det modsatte. Jeg gjorde faktisk også noget ud af at tilkendegive, at man ikke kun skal lytte til hovedorganisationernes top, men faktisk en gang imellem skal slå lytterne lidt bedre ud og høre, hvad virksomhederne ude omkring siger. Og det skal man både gøre i forbindelse med arbejdsmarkedspolitikken, i forbindelse med uddannelsespolitikken og i forbindelse med investeringspolitikken. Det har regeringen faktisk også gjort, og vi har ikke bare set én historie, vi har faktisk også bred kontakt: Industriministeriet har bred kontakt med, hvad det er for en oplevelse, virksomhederne har af lønmodtagerpengene, og den er klart positiv – klart positiv!

Når vi alligevel fremsætter dette forslag – til trods for, at der ikke er nogen akut kapitalmangel – hænger det sammen med noget af det, fru Lilli Gyldenkilde omtalte, nemlig at den liberalisering af kapitalmarkedet, som den tidligere regering var bannefører for, jo betyder, at det er udenlandske penge, der bliver investeret i danske arbejdspladser. Der synes vi faktisk, det ville være meget naturligt, at danske lønmodtagerpenge også fik mulighed for at

investere bedre i dansk erhvervsliv og dermed danske arbejdspladser.

Jeg kan høre på fru Lilli Gyldenkilde, at der tilsyneladende har været en forventning på grundlag af forslaget fremsættelsestale om, at det udvalg skulle nedsættes i forbindelse med dette lovforslags behandling. Jeg beklager, at vi ikke har fået formuleret os så præcist, at vi har kunnet signalere lidt tydeligere, for der står faktisk, at det er regeringens hensigt at nedsætte et udvalg. Regeringen kan jo til enhver tid nedsætte de udvalg, som den nu måtte have lyst til, og vi har haft lysten til det bl.a. på baggrund af vores tidligere diskussioner – de holdninger, som SF har givet udtryk for, og de holdninger, som også Det Radikale Venstre og andre har givet udtryk for – om en stærkere demokratisering og en lidt kortere afstand mellem bund og top.

Det er baggrunden for, at vi har nedsat et udvalg, som skal komme med en rapport inden nytår 1995. Denne rapport skal så sendes ud til høring i en bredere kreds, der skal vurdere, om man nu har fundet de rigtige løsninger. Derfor vil jeg gerne sige til fru Lilli Gyldenkilde, at der vil være mulighed for at få en lidt bredere diskussion, al den stund der også er et stykke tid til rapportens endelige udgave. Der vil selvfølgelig være mulighed for at påvirke udfaldet, og jeg synes, der er god grund til, at Arbejdsmarkedsudvalget eller de partier, som nu støtter dette forslag, også kommer med deres tilkendegivelser i forbindelse med vedtagelsen af lovforslaget.

Jeg beklager den misforståelse, som formuleringen har kunnet give anledning til, men jeg har så haft lejlighed til at rede trådene ud her.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Ingrid Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 226:

Forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet.

Af sundhedsministeren (Torben Lund).
(Fremsat 6/4 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Grete Schødt (S):

I dette lovforslag sikres det, at pensionister, der under indlæggelse på institution under sygehusvæsenet ikke får udbetalt pension i henhold til § 46, stk. 1, i lov om social pension, sikres udbetalt et beløb til personlige fornødenheder. Det vil sige, at en pensionist, som er indsat til strafafsoning eller anden frihedsberøvende foranstaltning i henhold til dom, kan få udbetalt lommepenge af samme størrelse som det beløb, der udbetales efter § 110 i lov om social bistand.

Bortset fra tidsudbetalingsfaktoren gør det samme sig gældende for indlagte personer, der ikke er pensionister, men anses for plejepatienter eller i øvrigt skønnes uegnet til mere varig udskrivning til eget hjem.

Idet jeg også henviser til bemærkningerne til lovforslaget, vil jeg derfor på Socialdemokratiets vegne anbefale forslaget til Folketingets velvillige behandling og vedtagelse.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg skal på den konservative folketingsgruppes vegne give tilslutning til dette forslag; det er jo en konsekvens af et andet lovforslag i det sociale regi.

Da Venstres ordfører i denne sag, fru Lis Noer Holmberg, ikke kan være til stede, skal jeg også på Venstres vegne give tilslutning til forslaget.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Da SF's ordfører, fru Birgitte Husmark, desværre ikke kan være til stede, har jeg lovet at sige, at SF vil se på dette forslag i udvalget.

Vi er ikke umiddelbart helt sikre på, at vi vil støtte forslaget. Hvis det på den anden side bare er en konsekvensændring af noget lovgivning, vi har lavet tidligere, vil vi naturligvis se

på det med positive øjne. Men vi vil i hvert fald have helt hundrede procent afklaret, om det i realiteten betyder, at folk, der bliver indlagt på et sygehus, ikke får pension udbetalt, hvis de kommer fra et plejehjem.

Vi vil se nærmere på det i udvalget.

Jan Kørpe Christensen (FP):

Dette forslag kan vel betegnes som en ajourføring af lov nr. 1132 om ændring af lov om social bistand og lov om social pension m.v.

De gældende bestemmelser i sygehusloven giver mulighed for at foretage indtægtsinddragelse for personer over 67 år, der overflyttes til en institution under sygehusvæsenet fra et plejehjem eller en institution omfattet af § 112, stk. 1, i bistandsloven, hvor de hidtil har indbetalt egne indtægter. Fremskridtspartiet er enig med regeringen i, at det hverken er rimeligt eller hensigtsmæssigt at opretholde reglerne om indtægtsinddragelse i sygehusloven.

De stadig gældende bestemmelser om indtægtsinddragelse i sygehusloven er, kan man sige, ekstremt formynderiske. Alene for at sikre den personlige frihed for personer over 67 år, der overflyttes til en institution under sygehusvæsenet fra et plejehjem, er det væsentligt at få ophævet disse bestemmelser.

Fremskridtspartiet er af den opfattelse, at det er rigtigt, at der ifølge lovforslaget fortsat bliver foretaget pensionsinddragelse fra pensionister, der i henhold til dom indsættes i psykiatrisk behandlingsinstitution under sygehusvæsenet.

Sammenfattende må Fremskridtspartiet sige, at lovforslaget er udtryk for en tiltrængt lovrevision og modernisering, og Fremskridtspartiet er derfor naturligvis positiv over for forslaget.

Dorit Myltoft (RV):

Som det er nævnt af flere ordførere, er dette lovforslag en konsekvens af en lov i Socialministeriets regi, og Det Radikale Venstre støtter lovforslaget.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg skal heller ikke forlænge debatten, men sige tak for de mange pæne ord, der er faldet om lovforslaget. De ting, som SF's ordfører måtte ønske opklaret under udvalgsarbejdet, skal jeg søge at bidrage til med hurtige svar.